

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky

Výroční zpráva 2018

Obsah

Úvodní slovo	1
Sběr dat a analytická činnost ústavu	2
Projekty OPZ a mezinárodní projekty	3
Personální stav	5
Hospodaření ústavu.....	6

Úvodní slovo

V uplynulém roce 2018 se ÚZIS ČR zaměřil na další rozvoj klíčových oblastí činnosti ústavu, a to zejména na oblast sběru dat a jejich analytického zpracování, rozvoj programů časného záchytu onemocnění (screeningové programy) a další posun ve vývoji nového klasifikačního systému CZ-DRG.

Souběžně dále probíhal proces další racionalizace v agendách, převzatých v průběhu roku 2017 po zrušení organizační složce státu KSRZIS, přičemž v důsledku nastavených racionalizačních opatření dosáhl ÚZIS ČR významných úspor v řádech desítek milionů korun. Tyto úspory byly částečně využity ve prospěch nezbytných investičních akcí a také k obnově IT vybavení resortu MZ ČR.

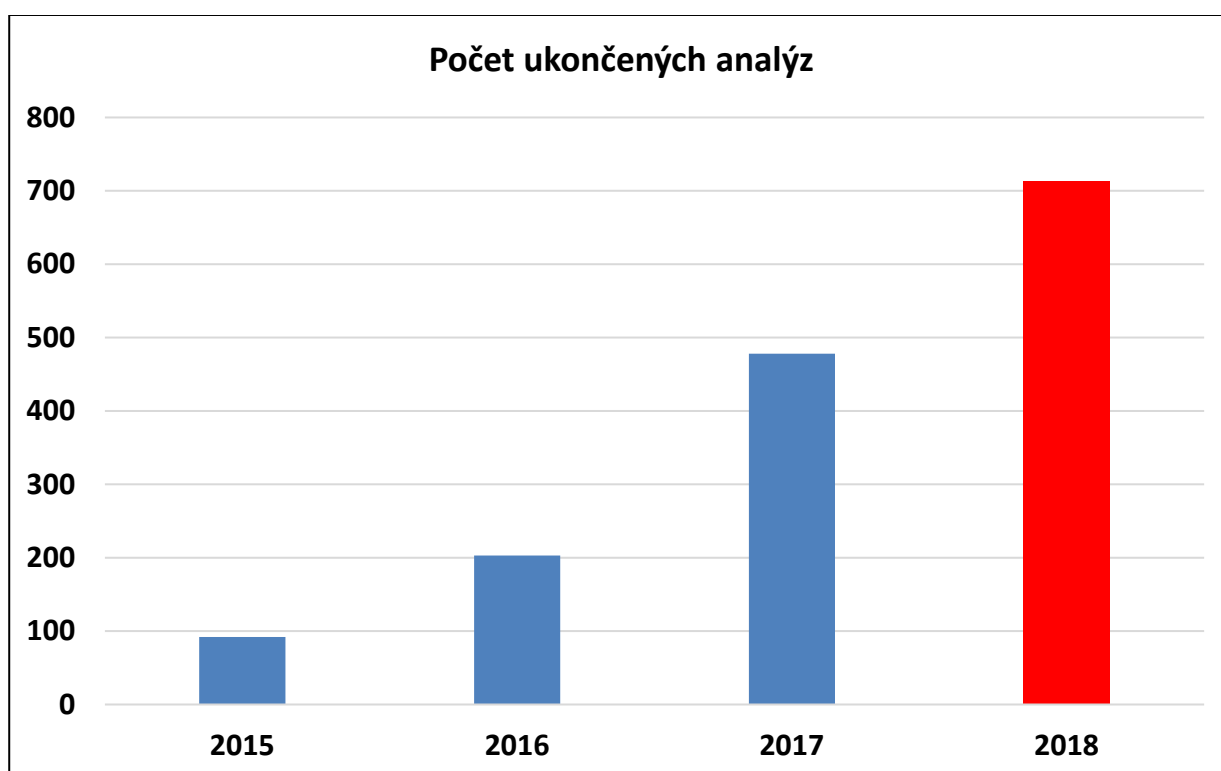
Významným okamžikem v roce 2018 pro činnost ústavu bylo dokončení a převedení do provozního prostředí nového klíčového resortního registru, vyvinutého plně vlastními zaměstnanci ústavu (formou in-house vývoje) - Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS). Tento registr je plněn nikoliv jednotlivými poskytovateli zdravotních služeb, ale přímo z dat zdravotních pojišťoven, čímž významně snižuje administrativní zátěž poskytovatelů zdravotních služeb. Datová základna NRHZS má zcela zásadní potenciál pro možnou přípravu klíčových analýz pro potřeby řízení dalšího směřování resortu zdravotnictví ČR.

Sběr dat a analytická činnost ústavu

V roce 2018 proběhl opět pravidelný sběr výkazů (tentokrát za rok 2017), přičemž jedním z hlavních cílů ústavu v této oblasti je snížení administrativní zátěže poskytovatelů, při současné vyšší kvalitě získávaných dat. Tento cíl lze dosáhnout jednak maximální elektronizací výkaznictví a také minimalizací duplicitního vykazování stejných informací. Velký potenciál má v tomto nově spuštěný registr NRHZZS.

V roce 2018 bylo shromážděno za rok 2017 cca 97 tis. výkazů, což představuje 83 % výkazů od všech zpravodajských jednotek. Proti roku 2017 se tak zvýšila procentuální výtěžnost sběru o 2 %. Téměř kompletní sady výkazů – 99 % – byly získány od poskytovatelů lůžkové péče (v roce 2017 cca 95 %). Absolutní pokles sebraných výkazů proti roku 2017 (cca o 21 tis. výkazů) je způsoben cíleným snižováním počtu hlášených výkazů v souvislosti s požadovaným snižováním administrativní zátěže poskytovatelů.

Podobně jako v předešlých letech se i v roce 2018 podařilo zásadně zvýšit objem i kvalitu produkovaných datových a analytických výstupů. Současně stále stoupá počet náročnějších analýz, u kterých je čerpáno s několika datovými zdroji, nově se zapojením dat registru NRHZZS. Díky možnosti vytěžení těchto dat například ústav zpracoval v roce 2018 detailní analýzu zdravotního stavu obyvatel Hlavního města Prahy, pro potřeby magistrátu Hl. m. Prahy. Od roku 2016 se počet poskytovaných analýz více jak ztrojnásobil.

Meziročně taktéž stoupá i počet poskytnutých exportů dat z jednotlivých datových zdrojů, přičemž dlouhodobě je nejvíce žádostí o export dat směřováno z odborných medicínských a vědeckých kruhů.

Projekty OPZ a mezinárodní projekty

V průběhu roku 2018 ÚZIS ČR zahájil řešení dalších 10 nových projektů z operačního programu Zaměstnanost, přičemž všechny tyto projekty jsou zaměřeny na oblast časného zachytu onemocnění v rámci Národního screeningového centra.

Ke konci roku 2018 tak byly v rámci ÚZIS ČR řešeny tyto projekty:

- Metodická optimalizace a zefektivnění systému úhrad nemocniční péče v ČR (CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0002747)
- Centrum pro rozvoj technologické platformy registrů Národního zdravotnického informačního systému, modernizace vytěžování jejich obsahu a rozšíření jejich informační kapacity (Rozvoj technologické platformy NZIS) (CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0002748)
- Národní koordinační centrum programů časného zachytu onemocnění (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0006904)
- Datová základna realizace screeningových programů (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0007216)
- Datová a analytická základna moderního systému péče o duševní zdraví v ČR (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0007755)
- Zvýšení efektivity adresného zvaní občanů ke screeningům karcinomu tlustého střeva a konečníku, prsu a děložního hrdla (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008172)
- Časný záchyt diabetické retinopatie a makulárního edému u pacientů s diabetem 1. nebo 2. typu (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008165)
- Pilotní projekt Optimalizace programu screeningu karcinomu děložního hrdla zavedením detekce genomu lidského papilomaviru pomocí samoodběrových sad u žen dlouhodobě se neúčastnících stávajícího screeningu (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008171)
- Program časného zachytu karcinomu prostaty u populace mužů v dispenzární péči po onkologických onemocněních (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008167)
- Screening rizika předčasného porodu zavedením programu QUIPP (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008166)
- CHOPN – program časného zachytu chronické obstrukční plicní nemoci v rizikové populaci (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008169)
- Sekundární prevence osteoporotických zlomenin u osob nad 50 let věku po první prodělané osteoporotické zlomenině (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008168)
- Časný záchyt kritických vrozených srdečních vad u zralých novorozenců při hospitalizaci a v raném postnatálním období (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008170)
- Časný záchyt familiární hypercholesterolemie (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0009642)

Projekt DRG Restart

V rámci projektu DRG Restart byl proveden v roce 2018 další komplexní sběr ekonomických i klinických dat od smluvně ukotvené sítě cca 40 zdravotnických zařízení v ČR a na základě těchto získaných dat byl dokončen návrh první verze nového klasifikačního systému klasifikace hospitalizačních případů CZ-DRG. Klíčovým milníkem ve vývoji nového systému pak bylo oficiální vydání nového systému ve Sdělení Českého statistického úřadu ze dne 31. 7. 2018, čímž se stal systém CZ-DRG oficiálním, legislativně uznaným klasifikačním systémem v ČR.

V rámci projektu byly v roce 2018 rovněž uspořádány 2 významné konference – Konference DRG Restart 2018 a Konference Klasifikon 2018.

Projekt NZIS

V průběhu roku 2018 se podařilo dokončit či aktualizovat klíčové faktické výstupy projektu, a to registr NRHZS a SW nástroje pro komplementární projekt DRG Restart – Grouper, Pre-grouper, Aplikaci na validaci dat a Datové úložiště. Ke všem vyvíjeným SW produktům byla současně připravená kompletní projektová a metodická dokumentace.

Projekty Národního screeningového centra

Úkolem NSC je zavádění, realizace a hodnocení screeningových programů v ČR. V rámci aktivit NSC jsou realizovány projekty ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví ČR finančně podpořené z Operačního programu Zaměstnanost. Řešeny jsou dva zastřešující projekty, a to „Národní koordinační centrum programů časného zachytu onemocnění“, jehož cílem je vybudovat personální a metodické zázemí a „Datová základna realizace screeningových programů“, jehož cílem je vybudovat systém evaluace screeningových programů pro zajištění jejich maximálního pozitivního dopadu na zdraví obyvatel a jejich nákladové efektivity. Dále se jedná o pilotní projekty, které mají za cíl ověřit konkrétní postup pro časný záchyt vybraného onemocnění (screeningový proces) na dostatečně velkém vzorku osob. Výsledkem realizace těchto pilotních projektů bude vyhodnocení celého screeningového procesu, a to jak z pohledu organizačního a ekonomického, tak z pohledu zachytu cílového onemocnění. Výsledky jednotlivých pilotních projektů budou sloužit pro zhodnocení potenciálního přínosu zavedení screeningových procesů do běžné klinické praxe v podobě organizovaných screeningových programů. Pilotní projekty realizované od roku 2018 se týkají onemocnění karcinomem prostaty, postižení oční sítnice cukrovkou, osteoporózy, chronické obstrukční plicní nemoci (CHOPN), spontánního předčasného porodu, vrozených srdečních vad u novorozenců, poruch funkce štítné žlázy v těhotenství, dědičné formy vysoké hladiny cholesterolu a zavedení inovativních postupů do běžících screeningových programů karcinomu tlustého střeva a konečníku a karcinomu děložního hrdla a zvýšení efektivity adresného zvaní všech programů screeningu zhoubných nádorů. Během realizace projektů bylo ustanoveno NSC, byly nachystány metodické a datové podklady pro hodnocení sekundární prevence a byly vyšetřeny tisíce osob. U stovek osob byla potvrzena hledaná diagnóza a mohla tak u nich být zahájena dřívější léčba daného onemocnění.

Mezinárodní projekty

Mimo projekty OPZ se ÚZIS ČR také v roce 2018 významně podílel na řešení několika zahraničních projektů. Jedná se o projekty:

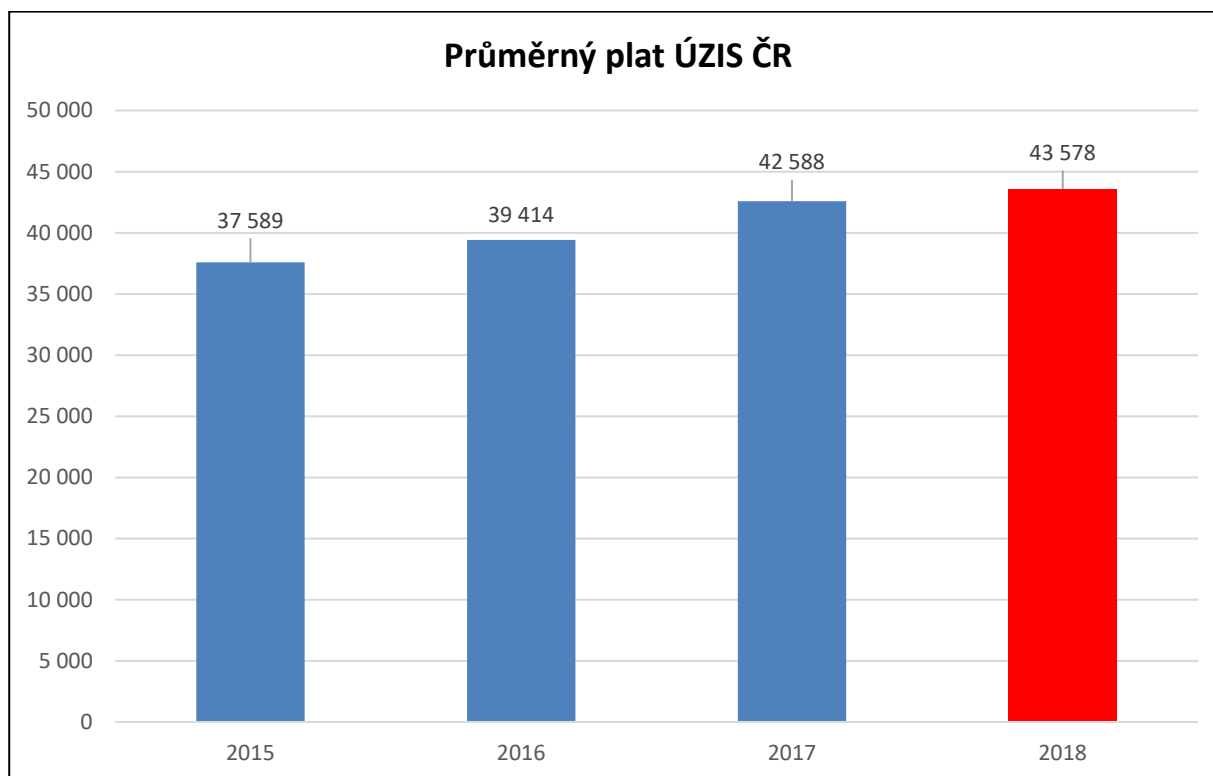
- Innovative Partnership on Action against Cancer (iPAAC)
- InfAct
- Using guidelines and benchmarking to Trigger social entrepreneurship solutions towards better patient-centred cancer care in central Europe (INTENT)

Personální stav

K 31. 12. 2018 činil průměrný přepočtený počet zaměstnanců 177,1 při 240 fyzických osobách. Meziročně tak došlo k nárůstu o 27,85 přepočtených úvazků, což je důsledek nábory nových odborných pracovníků v souvislosti s řešením nových projektů OPZ.

Cca 75 % zaměstnanců ústavu tvoří odborníci s vysokoškolským vzděláním, průměrný věk zaměstnanců ústavu je 42,2 let.

V roce 2018 bylo dosaženo průměrného platu ve výši 43.578,- Kč, což představuje proti předchozímu roku zvýšení měsíčního průměrného platu o 990 Kč. Důvodem je zejména legislativní navýšování tabulkových (tarifních) platů.

Hospodaření ústavu

Pro rok 2018 byl ÚZIS ČR nastaven rozpočet ve výši 355,025 mil. Kč, z toho 249,7 mil. Kč na vlastní provoz ústavu a 105,3 mil. Kč na průběžně řešené OPZ projekty.

V průběhu roku 2018 se realizací řady úsporných a racionalizačních opatření podařilo vedení ústavu docílit značných finančních úspor, přičemž klíčovou oblastí byla oblast správy a podpory jednotlivých registrů a informačních systémů. Z uspořené provozních rozpočtových prostředků bylo převedeno cca 27 mil. Kč do investiční kapitoly ústavu, v rámci které je pořizováno nové investiční vybavení pro MZ ČR, ÚZIS ČR i další organizace resortu zdravotnictví.

Celkové náklady ústavu v roce 2018 tak dosáhly výše 278,3, což představuje meziroční pokles o 21,1 mil. Kč. Nejvýznamnější složku nákladů činily osobní náklady (52,5 %) a externí služby (23,9 %), zatímco v roce 2017 tomu bylo naopak (externí služby 43,6 % a osobní náklady 39,5 %). Důvodem je pokles externích služeb v důsledku nastavených racionalizačních opatření v agendách, převzatých po OSS KSRZIS a naopak nárůst osobních nákladů v důsledku vzrůstajících průměrných platů a nárůstu počtu zaměstnanců v nových projektech OPZ.

Struktura nákladů v roce 2018

